

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hére 1 R. 50
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Félévre 14 K — f. | Egy hére 2 E

Vörös tüntetés Pétervároton az Szabad offenziva veszteségei miatt

Köln. A Kölnische Zeitung jelenti Pétervárról: A frontról visszatérő sebesültek borzalmas dolgokat beszélnek az orosz hadsereg veszteségeiről. Az offenziva első napján a bőséges tüzérési előkészítés után támadó gyalogság a front egész szélességében elpusztult. A veszteségek miatt Péterváron nagy tüntetések voltak, amelynek elfojtására kirendelt katonaság fegyveres ellenállásra talált.

Bern. Stegemann, a Bund tudósítója ezeket írja a veszteségekről:

— A harc egyelőre elcsonttlen. Annyi azonban megállapítható, hogy a védekezők vesztesége nem olyan nagy hadifegyverekben, mint a támadók vörös vesztesége.

Szétkergotott amerikai béke- tüntetés

Rotterdam. Newyorkból jelentik: Vasárnap Bestonban 10.000 szocialista tüntetett a háború ellen. Katonák és matrózok megtámadták a tüntetőket és kényszerítették őket, hogy az amerikai lobogót herdoznák körül.

Két repülő bombázta Konstanti- nápolyt

A török főhadiszállás közli:

A 10-ére virradó éjjelen két ellenséges replógép átröpült Konstantinápoly fölött és egyes pontokra bombákat dobott. A bombák csak jelentéktelen rombolásokat okoztak.

a vásár

Hogy leszünk az
idei kenyérral

Vasárnap megjelenik a kormányrendelet, amely lehetővé teszi, hogy mindenkinek bárhol vásárolhasson gabonát. A kormány kényesen cselekszik, amikor a már megjelent rekvizitációs rendelet hibáit, amelyet a sajtó nyomban megmutatott, megajta és megjavította. Megelégedéssel fogadjuk az újabb intézkedést, mert ha csakugyan nem a cséplőgépnél rekvizitálják a gabonát, — mint ezt fővárosi tudósítónk mondja — ha nem csak szeptemberben teszi rá a kezét az állam, akkor módjában áll a közönségnek, hogy szükségleteiről gondoskodjék.

A vörös mint már a múlt alkalommal kifejtettük bizonyára gyors elhatározással a rendelet megjelenése után oda áll a szegény ember, a munkás mellé és bátor intézkedéssel megszerzi részükre a jövő évi kenyeret. Erre annál is nagyobb szükség van, mert a kormánynak tisztán kell látnia, mennyi tulajdonképpen az ország feleslege.

Igenis a feleslege, mert bármennyire átérezzük Ausztriának és szövetségeseink súlyos helyzetét, ahhoz az életfeltételünkhöz kell ragaszkodnunk, hogy a kormány siessen segítségükre, de csak az — igazi feleslegekből. Ez ellen nem lehet senkinek sem szava, de ki helyeselhetne olyan közéleti politikát, amely kifelé két kézzel szegi a kenyeret, idehaza pedig a saját polgárainak a szájából is kivonná a falatot.

A földművelésügyi minisztériumban Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter elnöklésével kedden értekezlet volt az új termésrendelet ellen elhangzott panaszok miatt, amely

alkalommal a legtöbb kérdésben sikerült az ellentéteket kiegyenlíteni. Az új rendelet amelyet vasárnap ad ki a miniszter, véglegesen eljött a rayonizációt és lemond a termésnek már a cséplésnél való letogalásáról. Ez főleg a bízományosoknak ama jogos panaszára történt, hogy a cséplésnél való rekvizitáció esetén addig is, amíg nem szállíthatnak, raktáridőket kell fizetniük és egész vagyonukkal felülérek esetleges kárért.

A rendelet engedélyt ad magánosoknak arra, hogy tejkvótájuk szerint szeptemberig bárhol szabadon vásárolhassák be egész évi szükségleteiket.

A termést átvevő bizottságok csak szeptemberben alakulnak meg és akkor alakítják meg a körzeteket, az Ország Megállapításai szerint.

A hagymát is központosították

Makó a makóinak teendője.

Mint értesülünk a hagyma is bekerült a zöldség és főzelékközpont kezelésébe s így a hagyma nem képezi majd többé a szabad forgalom tárgyát.

Petrovits György dr. polgármester helyettes, tehát kiábra járt Budapesten. A hagyma sem kerülhetett el sorát.

Makónak és termelőnek most egy tennivalója van s ez az, hogy a makó hagyma felett, ha már központ van Makón dirigáljanak. Ezt még meg lehet csinálni most is.

Makón intézzék a hagyma delgát s budapesti nagytökösek s bankárok ne húzzanak

millió hasznokat a makói hagyományból.

Ha már ily keservesen fordult a sor, hát akkor legalább veszett fejszének a nyele had kerüljön meg s az a központ legalább Makón legyen.

Felültették a makói rendőrséget.

Szabadság levél gyár Makón. — Elfogott szélhámos

Makón a szegedi detektívek az ottani rendőrség támogatásával kézrekerítették a rég keresett és szakaszvezetői egyenruhában szélhámoskodó Jakab Lajos Györgyöt, akinél lepott katonai szabadságolási igazolványok vannak és rakomány s azokat hamisítva követte el a legkülönbözőbb szédelgéseket.

Jakab Lajos György már hetek előtt Makón is követelt el egy ravasz csalást. A vasúti állomáson hivatalos zordéggal szólított meg két fiatal román legényt hogy az állomásfőnök panasza, hogy ők szemet akarnak lopni. A két román fiú szabadkozott, hogy ezuk fogába sem volt lopni, tovább akarnak utazni, — de hiába, a katonai detektív aminek kiadta magát, bepiszította a makói rendőrségre, ahol miután még az uton elszedte tőlük 90 korona pénzüket, átadta az ügyeletes rendőrnek azzal, hogy éjjelre zárja el őket, majd reggel átadja a jelentést a két elfogott tolvajról.

A rendőr gyanútlanul átvette a két ártatlan embert s amíg azok reggelig a fogdában ültek, addig az igazi tolvaj odább állt. Másnap reggel derült csak ki, hogy a két szegény román is, a rendőrt is felültette Jakab Lajos György akit a szegedi rendőrség több rendbeli betérés, lopás és közokirathamisítás miatt már régen kőröz.

„Keresd az asszonyt“ mondja a közmondás s Jakab vesztét is az asszony, helyesebben egy leányzó okozta aki Makón lakik s akivel Szegeden ismerkedett meg Jakab egy kávéházban, ahol pinsérné, volt a leány. Komoly szerelem fejlődött közöttük. Jövő vasárnap akarták az esküt megtartani, mely most a közbejött akadályok miatt aligha el nem marad.

A leány lakásán a detektívek egy komplett ruggyanta bélyegző nyomdát találtak, melynek segítségével a katonai szabadságolási cédulákat hamisították meg.

A veszedelmes embert átkísérik a szegedi ügyészség fogházába. Cinkestársait, mintán kétségtelenül voltak, — még nyemozza a rendőrség.

A lakosság tűzifa beszerzése

Hol és mennyiért lehet tűzifát vásárolni

Makó város hatósága az alábbi megnevezett tűzifakereskedőkkel s a város lakosságának tűzifával való ellátása céljából egyenest kétótt, amely legyezőségi felvételre kiadott tűzifát szükségletét jogosult a megállapított árak a felsorolt kereskedőknél f. é. július hó 15 től kezdődően tovább intőzkedésig utalvány váltással nélkül beszeresni.

A tűzifa ára ekként van megállapítva:

A vasútnál átvett és kirakott egy waggog 10.000 kgr. tűzifáért 900 korona.

Ugyanaz vevő lakására szállítva 980 kor.

A kereskedők ártellepén kirakva birtokát:

- a) bükkszábla 176 korona,
- b) oserhaszabla 186 korona.

Üneltellepen kimérve:

- a) haszabla 100 kgr.-ként 10 k.
- b) feivágya „ „ 11 k.
- c) feivágya és felhasítv 11 k.

A tűzifa ártulást teljesítő kereskedők ezek:

Taltsch Adolf, Landessmann Mór, Harzányi Dániel, Löwinger Miksa, Tóth András, Grünstein Márk, Pollák és Schwarz, Lelpnik és Grün.

Augusztus hónap első felében jönnek a színészek

Eldőleges színházi jelentés és bérletkiadás

Nádasy József sajnálgató a következő színházi jelentést küldi a makói közönséggel:

Tisztelettel értesítem Makóváros közönségét, hogy a szabadkai színház teljes személyzetével augusztus hó első felében a Bolyai Kornélia Színházban előadást megkezdem.

A színtársulat névsora:

Vezetőség: Nádasy József művészeti főrendező, Remete Géza operetta rendező, Hildvégi Ernő drámai rendező, Bécsi Imre titká, Merkőcs Márton gaszta, Hajosok Rezső, Takács Janka pénztáros, Pintér István szűg, Pácutóly Herceg ügyelő.

Működő személyzet:

Hölgyek: Helvey Ersei, operett énekesnő, Réthy Margit, opera és operetta énekesnő, Révész Ilonka operett énekesnő, H. Lengyel Irén vigjátéki naiva, Kócsk Kálmán Arthurné társalgási színtársnő, Nádasy József, komika, Zöldi Elia drámai hősnő, Zöldi Vilma drámai színtársnő, Szabó Béka táncosnő, Arvai Amália, Bakkai Viola, H. Ujassy Mariaka, Lengvay Margit, Bécsi Imréné, Németh Janka, Sőfalvy Ella, Gyarmathy Réka, Gyarmathy Nusi, Pácutóly Ella, Kátora Irén, Bakkai Viola segédszíntársnők.

Főnök: Remete Géza honvivand komikus, Hildvégi Ernő művészeti men és jeltomszínész, Pácutóly Ferenc drámai apa, Kérihy Károly énekes honvivand, Nádasy József operett buffa, Teresz Helga operett énekes, Kaméris Vilmos komikus, Adám Pál társalgási színtárs, Rényi Imre kedélyes apa, komikus, Pintér István, Tiszai Béla, Jakobi Dániel, Ferenesi László, Faragó Géza, Kátora László, Békési Gyula, Nagy Ernő, Ormai László, Jónai József, Varga Imre segédszíntársnők.

Saját polgári zenekar és megfellelő műszaki személyzet.

Bérletkiadás: 20 páratlan és 20 páros előadásra bérletet nyitok Bérleti árak 20 páratlan vagy 20 páros előadásra: Páratlan 180 K, Tümlésárak 44 K, Zártárak 86 korona.

Belára kerülnek a fővárosi színházak legújabb darabjai.

A bérlet eszközölésével és a bérletpénznek felvételével Gross Hen-Henrik urat bízom meg.

Mély tisztelettel Nádasy József.

NAPI HIREK

— Felemelik a hadisegélyt. Az új kormány tudvalevőleg a hadisegélyek felemelését is programjába vette a többi szociális reformterv közé. A hadisegélyezés rendezése a mai intézkedésem nehéz drágaságban igen fontos. Az Esterházy-kormány szociális szempontból nézi a hadisegélyezés ügyét s azt tervezi, hogy napi 1 korona emeli fel a hadisegélyt a fennötteknek. A pénzügyminiszter erre vonatkozólag most kéri be a pénzügyigazgatóságától az adatokat.

— Milyen tankönyvet nem kell vásárolni. A kultusz-kormány körrendeletet adott ki az összes iskolákhoz, hogy a jövő tanévtől kezdve további intézkedésig a tanulók számtani, mérési és énekeskönyveket nem kötelesek vásárolni. A rendelet megkezdése az, hogy a kormány ezzel is tehermentesítse a szülőket az anyagi gondokkal küzdő szülőket.

— A cséplészmű ártulása. A polgármesteri hivatal közlése, hogy a cséplészmű ártulása az országos hatóságok utalványra a cséplészműk azonnali cséplészműjelenés után megkezdhetik be, azokkal a cséplészmű végzetési szabályok. Az eljárás tehát az, hogy a cséplészmű az illető cséplészműjelenés tudomására hozza, hogy mennyi cséplészmű van szűkítés, a cséplészműjelenés az ártulási ügyvezetésnél a szükséges számszerűségről kiváltja az utalványt és a cséplészmű az utalvánnyal a szűkítés megkezdésére elindítja. A cséplészműjelenésnek kötelesek nyilatkoznia, hogy egy egy cséplészmű mennyi szemet kapott s a hatóság előtt az cséplészmű bevétele után a cséplészmű által kiállított számlával igazolják, hogy a kapott szemet mennyi cséplészmű használták. Egy katasztrális holdon gabona után 40 kilogramm cséplészműjelenés adnak. Az a cséplészműjelenés, aki a fenti rendeltetést be nem tartja, továbbá az a cséplészmű, aki a kapott szemet nem cséplészműre használja, büntetve lesz. A cséplészmű kimaradt szűkítés megkezdésére visszavonandó. Minthogy a cséplészmű szűkítés megkezdésére az azonnali bérlettel megkezdésünk felhívom a cséplészműket és cséplészműjelenésüket, hogy a kapott szemet a legnagyobb takarékosággal kezeljék.

Hirdetések felvételre

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Falhagy-ógré

Értesítés

Fogkezelés, hidak, ortéz leg
sorok, műfogás nélkül, arany
bél, platinából

fogtömések

eztől az elmúlt évtől és a leg
szívesebben azonos parafinból
Fogkezelés elvégeztem, fogak
lehetőleg és kőbe fogorok
átalakítását elvégeztem, 20 éves
fogtechnikai gyakorlatom alatt
több éven át Budapesten és
Berlinben is az egyik legje-
sebb találatom lehetővé tette arra,
hogy ezen az eljárással a
nagyérdemű követéség becses
figyelmébe ajánljam.

Teljes listával:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri a.
Bécsi-úti 147. Makó.

Hirdetések

felvételnek.

Államháztartásai vállalat.

KISS KÁROLY

Államháztartásai vállalat.

Tanulmányok eredményeit a leggyorsabbal
a legpontosabb kivitelű pontosan és
jelműve szem végez. Hivatkozások
pompás elrendezés! Ére és felleperés
széles!

Cyánoszírtékben tanulmányok teljes bizalom-
mal fenti cégekben fordulni.

Posta 1000/14.

Machabört

1000/14, 1000/14, 1000/14, 1000/14
bört, 1000/14 és 1000/14
1000/14 és 1000/14, a leggy-
orsabb napi ártan vannak.

Löwenstein Ármán

1000/14 - a 48. szám.
1000/14 berendezés mellett.

Legjobb minőségű Gyerekek és
1000/14

1000/14 és vörös borok,
valamint a legjobb minőségű
eredeti Köhényei világos és
szíves levél dupla maláta sör
köznyelven és szívesen

1000/14 1000/14. 1000/14.
1000/14.

Jó házból való

fiok nyomdász

tanulónak felvé-

telik a Makói

Független Újság

nyomdájában.

Makói Független Újság

nyomdai műintézet

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Teljesen szíves 124.